Huurdersvereniging Harlingen

Huurdersvereniging Harlingen
Harnzerhof 1
8861 DR Harlingen

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Inspraakpunt winningsplan Havenmond
Postbus 111
9200 AC Drachten
zienswijze-mijnbouw@minezk.nl

Harlingen, 7 juli 2026

Geachte Staatssecretaris,

De Huurdersvereniging Harlingen behartigt de belangen van de bij haar aangesloten huurders, zowel huurders van sociale huurwoningen als huurders van woningen in de vrije sector. In totaal betreft het 2500 huurders.
Aangezien velen van hen woonachtig zijn in de historische binnenstad van Harlingen dienen wij hierbij namens deze huurders een zienswijze in op het Ontwerpbesluit actualisatie winningsplan Havenmond.

Ondergrondse activiteiten gaan gepaard met onzekerheden, stelt de Onderzoeksraad voor Veiligheid. Betrokken partijen zoals u moeten zich - vanwege de veiligheid van bewoners - richten op het reduceren of wegnemen van die onzekerheden. Wij vragen u daarom de risico's en onzekerheden rond de zoutwinning te verkleinen en waar mogelijk weg te nemen. Dat kan door Frisia Zout voorwaarden op te leggen die de kans op schade verkleinen, het gevoel van veiligheid bij inwoners van Harlingen vergroten en de gemoedsrust van ons als inwoners van Harlingen verbeteren.

Concreet vragen wij u de afspraken van Frisia Zout met de gemeente Harlingen, provincie Fryslân en Stichting Bescherming Historisch Harlingen **integraal op te nemen** in een eventueel Instemmingsbesluit. Dit betreft grenzen aan bodemdaling en scheefstelling en inzet van 'hand aan de kraan'. Daarbij vraag ik u om Frisia te verplichten:

1. Nieuwe cavernes zó te situeren, dat de grens van 2 cm bodemdaling **zeker niet dichter bij de stad Harlingen** komt te liggen dan in de huidige vergunning;
2. Het **Aanvullend Meetnet** in de Harlinger binnenstad gedurende de huidige concessie en 30 jaar daarna in stand te houden;
3. De aanvullende metingen tot **30 jaar na beëindiging van de zoutwinning** voor te leggen aan het Staatstoezicht op de Mijnen.

Wij vragen u bovendien Frisia Zout te verplichten te anticiperen op schade en onzekerheid bij burgers door:

1. **toepassing van omgekeerde bewijslast** tot tevredenheid van de participanten in de Pilot Harlingen juridisch handhaafbaar en naar het model van Groningen uit te werken, zodat dit op basis van 'eerst betalen, dan verhalen' per 2027 wordt toegepast voor de verdere concessieperiode en 30 jaar daarna;
2. per 1 januari 2027 een **schadefonds van 1 miljoen euro** te vormen en dit tijdens de verdere winning jaarlijks in groeiend tempo aan te vullen tot een bedrag dat alle eventuele schade aan gebouwen en infrastructuur in Harlingen kan dekken, inclusief bedrijfsschade en andere schades;

Huurdersvereniging Harlingen

Huurdersvereniging Harlingen
Harnzerhof 1
8861 DR Harlingen

Aan u als Staatssecretaris vragen wij verder:

1. Frisia in het kader van maatschappelijke verantwoordelijkheidszin te verplichten per 1 januari 2027 1 miljoen euro in een **Omgevingsfonds** te storten, aan te vullen met € 1,50 per gewonnen ton zout;
2. De gehele mijnbouwsector met spoed te verplichten het landelijke Waarborgfonds vanuit zijn huidige winning actief tot **2,5 miljard euro aan te vullen.** Met die gelden kan de overheid de zorgplicht van mijnbouwbedrijven op zich nemen, wanneer zij niet meer bestaan en rechtsopvolgers ontbreken.

Overigens is naar de mening van de Huurdersvereniging Harlingen een volledige stopzetting van de zoutwinning de enig juiste manier om alle vragen en onzekerheden rond zoutwinning in een kwetsbaar gebied, wat de historische binnenstad van Harlingen is, weg te nemen.

Met vriendelijke groet,

Huurdersvereniging Harlingen

Liselot de Maat
Voorzitter

Rop Pronk
Secretaris

Cc:
Woningcorporatie de Bouwvereniging, Harlingen
College van Burgemeester en Wethouders der gemeente Harlingen
Gemeenteraad van Harlingen
Gedeputeerde Staten van Friesland
Wetterskip Fryslan
Stichting Behoud Historisch Harlingen